അധ്യായം 2: **ആശയങ്ങളും ആദ്യകാല രാഷ്ട്രങ്ങ**

1. എന്തുകൊണ്ടാണ് ബി.സി.ഇ ആറാം നൂറ്റാണ്ട് ലോകചരിത്രത്തിലെ ഒരു ശ്രദ്ധേയമായ കാലഘട്ടമായി കണക്കാക്കപ്പെടുന്നത്?

* ഇന്ത്യയിൽ വർദ്ധമാന മഹാവീരനും ഗൗതമ ബുദ്ധനും, ഇറാനിൽ സറാത്തുഷ്ട്രയും, ചൈനയിൽ കൺഫ്യൂഷ്യസും, ഗ്രീസിൽ ഹെറാക്ലിറ്റസും പുതിയ ആശയങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിച്ചത് ഈ കാലത്താണ്.

* ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ ലോകമെമ്പാടും സാമ്പത്തികവും രാഷ്ട്രീയവുമായ മേഖലകളിൽ വലിയ മാറ്റങ്ങൾ സംഭവിച്ചു.

* പുതിയ രാഷ്ട്രീയ സംവിധാനങ്ങളും നിലവിൽ വന്നു.

2. പുതിയ ആശയങ്ങളുടെ വികാസത്തിൽ ഗംഗാതടത്തിലെ ഭൗതിക സാഹചര്യങ്ങൾ പ്രധാന പങ്ക് വഹിച്ചു. ഈ ഭൗതിക സാഹചര്യങ്ങളെ രൂപപ്പെടുത്തിയ ഘടകങ്ങൾ ഏവ?

* ഇരുമ്പ് ഉപകരണങ്ങളുടെ വ്യാപകമായ ഉപയോഗം.

* വർദ്ധിച്ച കാർഷിക ഉൽപ്പാദനം.

* വ്യാപാരത്തിന്റെയും നഗരങ്ങളുടെയും വളർച്ച.

3. ഗംഗാതടത്തിലെ 'ഗഹപതി'മാരുടെ ഉദയത്തെക്കുറിച്ച് ഒരു കുറിപ്പ് തയ്യാറാക്കുക.

* ബി.സി.ഇ ആറാം നൂറ്റാണ്ടിൽ നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന വർണ്ണ വ്യവസ്ഥയ്ക്ക് പുറത്ത് ചില വിഭാഗങ്ങൾ ഉയർന്നുവന്നു.

* അതിൽ പ്രധാനപ്പെട്ട കൂട്ടരായിരുന്നു സമ്പന്നരായ ഗഹപതികൾ.

* ഇവർ വ്യാപാരത്തിൽ ഏർപ്പെടുകയും ഭൂമി കൈവശം വെക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

* സാമ്പത്തികമായി ഉയർന്ന നിലയിലായിരുന്നതിനാൽ സമൂഹത്തിൽ ഇവർക്ക് മെച്ചപ്പെട്ട പദവി ലഭിച്ചു.

4. ബി.സി.ഇ 6-ാം നൂറ്റാണ്ടിൽ ഇന്ത്യയിൽ പുതിയ ആശയങ്ങളുടെ ഉദയത്തിലേക്ക് നയിച്ച സാമൂഹിക പശ്ചാത്തലം വിശകലനം ചെയ്യുക.

* ഗംഗാതടത്തിലെ ഭൗതിക സാഹചര്യങ്ങൾ (ഇരുമ്പ് ഉപകരണങ്ങൾ, കൃഷി, വ്യാപാരം) പുതിയ ആശയങ്ങളുടെ വികാസത്തിൽ പ്രധാന പങ്ക് വഹിച്ചു.

* ഗംഗാതടത്തിൽ കൃഷിയെയും കന്നുകാലികളെയും അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള ഒരു സാമൂഹിക-സാമ്പത്തിക വ്യവസ്ഥ ഉയർന്നുവന്നു.

* ഇത് അനുഷ്ഠാനങ്ങൾക്കും മൃഗബലിക്കും പ്രാധാന്യം നൽകിയിരുന്ന വൈദിക ആചാരങ്ങളുമായി പൊരുത്തപ്പെട്ടിരുന്നില്ല.

* മൃഗബലി കൃഷിയെ ദോഷകരമായി ബാധിച്ചതിനാൽ ആളുകൾ വൈദിക ആചാരങ്ങൾക്കെതിരെ ചിന്തിക്കാൻ പ്രേരിപ്പിക്കപ്പെട്ടു.

* വ്യാപാരത്തിലൂടെ പുരോഗതി നേടിയ വൈശ്യർ സമൂഹത്തിൽ ഉയർന്ന പദവി ആഗ്രഹിച്ചു.

* സമ്പന്നരായ ഗഹപതിമാരെപ്പോലെയുള്ള പുതിയ വിഭാഗങ്ങൾ ഈ പുതിയ ആശയങ്ങളെ (ജൈനമതം, ബുദ്ധമതം) പിന്തുണച്ചു.

ജൈനമതം

5. വർദ്ധമാന മഹാവീരനെക്കുറിച്ച് കുറിപ്പ് തയ്യാറാക്കുക.

* ജൈനമതമനുസരിച്ച് 24-ാമത്തെ തീർത്ഥങ്കരനായിരുന്നു ഇദ്ദേഹം.

* വൈശാലിയിൽ ജനിച്ചു.

* മഹാവീരൻ എന്നും ജിനൻ എന്നും അറിയപ്പെട്ടു.

* മോക്ഷം ലഭിക്കുന്നതിനായി അദ്ദേഹം 'ത്രിരത്നങ്ങൾ' എന്ന തത്വം നിർദ്ദേശിച്ചു.

* പ്രാകൃത ഭാഷയിലാണ് അദ്ദേഹം ആശയങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിച്ചത്.

* പാട്ലയ്ക്കടുത്തുള്ള പാവയിൽ വെച്ച് അദ്ദേഹം നിർവാണം പ്രാപിച്ചു.

6. മോക്ഷം ലഭിക്കുന്നതിനായി വർദ്ധമാന മഹാവീരൻ നിർദ്ദേശിച്ച ത്രിരത്നങ്ങൾ ഏവ?

1. ശരിയായ വിശ്വാസം

2. ശരിയായ അറിവ്

3. ശരിയായ പ്രവൃത്തി

7. ജൈനമതത്തിലെ പ്രധാന ഉപദേശങ്ങൾ ഏവ?

* ലോകത്തിലെ എല്ലാത്തിനും ജീവനുണ്ട്.

* ഒരു ജീവിയെയും ഉപദ്രവിക്കരുത്.

* ജനനവും പുനർജന്മവും കർമ്മത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് തീരുമാനിക്കപ്പെടുന്നത്.

8. ജൈന സന്യാസിമാരും സന്യാസിനികളും പാലിക്കേണ്ട അഞ്ച് വ്രതങ്ങൾ ഏവ?

* ഒന്നും കൊല്ലരുത്, മോഷ്ടിക്കരുത്, നുണ പറയരുത്, സ്വത്ത് സമ്പാദിക്കരുത്, ബ്രഹ്മചര്യം പാലിക്കുക.

9. ജൈനമതത്തിലെ രണ്ട് വിഭാഗങ്ങൾ ഏവ?

* ശ്വേതാംബരന്മാർ, ദിഗംബരന്മാർ.

10. ബുദ്ധന്റെ ജീവിതത്തെക്കുറിച്ച് ഒരു കുറിപ്പ് തയ്യാറാക്കുക.

* ജനനം: ലുംബിനി വനം (കപിലവസ്തു, നേപ്പാൾ).

* ജ്ഞാനോദയം: ബോധഗയ (ബീഹാർ).

* ആദ്യ പ്രഭാഷണം: സാരാനാഥ്.

* നിർവാണം: കുശിനഗര.

* 35-ാം വയസ്സിൽ അദ്ദേഹം ഗൗതമ ബുദ്ധനായി അറിയപ്പെട്ടു.

11. ബുദ്ധന്റെ പ്രധാന തത്വങ്ങൾ ഏവ?

* ജീവിതം ദുഃഖമയമാണ്.

* ആഗ്രഹമാണ് ദുഃഖത്തിന് കാരണം.

* ആഗ്രഹം നശിപ്പിച്ചാൽ ദുഃഖം ഇല്ലാതാകും.

* ഇതിനായി അഷ്ടാംഗമാർഗ്ഗങ്ങൾ പിന്തുടരണം.

12. സ്തൂപങ്ങളെക്കുറിച്ച് കുറിപ്പ് തയ്യാറാക്കുക.

* ബുദ്ധന്റെയോ ശിഷ്യന്മാരുടെയോ ഭൗതികാവശിഷ്ടങ്ങളോ അവർ ഉപയോഗിച്ച വസ്തുക്കളോ അടക്കം ചെയ്ത ഇടങ്ങളിൽ നിർമ്മിച്ച കെട്ടിടങ്ങളാണ് സ്തൂപങ്ങൾ.

* ഇവയ്ക്ക് അർദ്ധവൃത്താകൃതിയാണ് ഉള്ളത്.

* സാഞ്ചി, സാരാനാഥ് സ്തൂപങ്ങൾ പ്രശസ്തമാണ്.

13. ബുദ്ധസംഘങ്ങളുടെ പ്രത്യേകതകൾ എന്തെല്ലാം?

* ബുദ്ധമതം പ്രചരിപ്പിക്കാൻ ഭിക്ഷുക്കളുടെ സംഘങ്ങൾ രൂപീകരിച്ചു.

* ജാതി, ലിംഗ ഭേദമന്യേ എല്ലാവർക്കും പ്രവേശനം ഉണ്ടായിരുന്നു.

* ചർച്ചകളിലൂടെയും ഭൂരിപക്ഷാഭിപ്രായത്തിലൂടെയുമാണ് തീരുമാനങ്ങൾ എടുത്തിരുന്നത്.

14. ഇന്ത്യയിൽ മഹാജനപദങ്ങൾ രൂപംകൊണ്ടത് എങ്ങനെ?

* വൈദിക കാലത്ത് 'ജന' എന്നറിയപ്പെടുന്ന ഗോത്ര വ്യവസ്ഥയായിരുന്നു ഉണ്ടായിരുന്നത്.

* കൃഷി വ്യാപകമായതോടെ ഇവർ സ്ഥിരതാമസമാക്കുകയും അത് 'ജനപദങ്ങൾ' ആകുകയും ചെയ്തു.

OXFORD

* കൃഷിയിലെ മിച്ചം വ്യാപാരത്തിനും നഗരങ്ങളുടെ വളർച്ചയ്ക്കും കാരണമായി.

* സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങളെ ഏകോപിപ്പിക്കാൻ ഭരണസംവിധാനം ആവശ്യമായി വന്നു.

* ഇങ്ങനെ 16 വലിയ രാഷ്ട്രീയ രൂപങ്ങൾ ഉണ്ടായതിനെയാണ് 'മഹാജനപദങ്ങൾ' എന്ന് വിളിക്കുന്നത്.

15. മഗധയുടെ വളർച്ചയ്ക്കുള്ള പ്രധാന കാരണങ്ങൾ എന്തെല്ലാം?

* നല്ല മഴ ലഭിക്കുന്ന ഫലഭൂയിഷ്ഠമായ പ്രദേശം.

* ഇരുമ്പ് അയിരിന്റെ വലിയ നിക്ഷേപം ഉപകരണങ്ങൾക്കും ആയുധങ്ങൾക്കും സഹായകമായി.

* കാടുകളിൽ നിന്ന് യുദ്ധത്തിനായി ധാരാളം ആനകളെ ലഭിച്ചു.

* ഗംഗാ നദിയും പോഷകനദികളും ഗതാഗതം എളുപ്പമാക്കി.

* ബിംബിസാരൻ, അജാതശത്രു തുടങ്ങിയ സമർത്ഥരായ ഭരണാധികാരികൾ.

16. മൗര്യ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ സ്ഥാപകൻ ആര്? തലസ്ഥാനവും പ്രവിശ്യകളും ഏവ?

* സ്ഥാപകൻ: ചന്ദ്രഗുപ്ത മൗര്യൻ (ബി.സി.ഇ 321).

* തലസ്ഥാനം: പാടലീപുത്രം.

* പ്രവിശ്യകൾ: സുവർണ്ണഗിരി (തെക്ക്), ഉജ്ജയിനി (പടിഞ്ഞാറ്), തക്ഷശില (വടക്ക്), തോഷാലി (കിഴക്ക്).

17. അശോക ധർമ്മത്തെക്കുറിച്ച് വിശദമാക്കുക.

* കലിംഗ യുദ്ധത്തിന് ശേഷം അശോകൻ യുദ്ധം ഉപേക്ഷിച്ചു.

* പ്രജകൾക്കിടയിൽ സമാധാനവും സഹവർത്തിത്വവും നിലനിർത്താൻ അദ്ദേഹം പ്രചരിപ്പിച്ച ആശയങ്ങളാണ് അശോക ധർമ്മം.

* മറ്റ് മതങ്ങളോട് സഹിഷ്ണുത കാണിക്കുക, മുതിർന്നവരെ ബഹുമാനിക്കുക, ദാസന്മാരോടും രോഗികളോടും ദയ കാണിക്കുക എന്നിവയായിരുന്നു ഇതിലെ പ്രധാന ആശയങ്ങൾ.

ഗ്രീസിലെ നഗരരാഷ്ട്രങ്ങൾ

18. ഗ്രീസിലെ നഗരരാഷ്ട്രങ്ങൾ (City-states) എങ്ങനെയാണ് രൂപപ്പെട്ടത്?

* സുരക്ഷയ്ക്കും ഭരണത്തിനുമായി ഗ്രാമങ്ങൾ ഒത്തുചേർന്നാണ് ഇവ ഉണ്ടായത്.

* മലനിരകളും സമുദ്രങ്ങളും ഇവയ്ക്ക് സ്വാഭാവിക അതിർത്തികൾ നൽകി.

* ഏതൻസ്, സ്പാർട്ട, കോറിന്ത്, തീബ്സ് എന്നിവ പ്രധാന നഗരരാഷ്ട്രങ്ങളായിരുന്നു.

19. ഏതൻസിലെ ജനാധിപത്യം ആധുനിക ജനാധിപത്യത്തിൽ നിന്ന് എങ്ങനെ വ്യത്യാസപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു?

* ഏതൻസിൽ നേരിട്ടുള്ള ജനാധിപത്യം (Direct Democracy) ആയിരുന്നു, ആധുനിക കാലത്ത് പ്രാതിനിധ്യ ജനാധിപത്യമാണ്.

* ഏതൻസിൽ 30 വയസ്സിന് മുകളിലുള്ള പുരുഷന്മാർക്ക് മാത്രമേ പൗരത്വം ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ; സ്ത്രീകൾക്കും അടിമകൾക്കും വിദേശികൾക്കും പൗരത്വം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല.

* ആധുനിക ജനാധിപത്യത്തിൽ സ്ത്രീകൾക്കും ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾക്കും തുല്യ അവകാശമുണ്ട്.

OXFORD